C/2025/643

10.2.2025

ODPORÚČANIE RADY,

z 21. januára 2025,

ktorým sa schvaľuje národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Španielska

(C/2025/643)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121,

so zreteľom na nariadenie (EÚ) 2024/1263, a najmä na jeho článok 17,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

keďže:

VŠEOBECNÉ ÚVAHY

(1) Zreformovaný rámec správy hospodárskych záležitostí EÚ nadobudol účinnosť 30. apríla 2024. Hlavným prvkom zreformovaného rámca správy hospodárskych záležitostí EÚ je nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade ([1]) spolu so zmeneným nariadením (ES) č. 1467/97 o vykonaní postupu pri nadmernom schodku ([2]) a zmenenou smernicou Rady 2011/85/EÚ o rozpočtových rámcoch členských štátov ([3]). Cieľom tohto rámca je podporovať zdravé a udržateľné verejné financie, udržateľný a inkluzívny rast a odolnosť prostredníctvom reforiem a investícií a predchádzať nadmerným deficitom verejných financií. Podporuje sa ním aj preberanie zodpovednosti zo strany členských štátov s dôraznejším zameraním na strednodobý horizont, sprevádzané účinnejším a koherentnejším presadzovaním pravidiel.

(2) Stredobodom nového rámca správy hospodárskych záležitostí sú národné strednodobé fiškálno-štrukturálne plány, ktoré predkladajú členské štáty Rade a Komisii. Plánmi sa majú dosiahnuť dva ciele: i) zabezpečiť, okrem iného, aby mal verejný dlh na konci obdobia úprav hodnoverne klesajúcu trajektóriu alebo aby zostal na obozretnej úrovni a aby sa deficit verejných financií znížil pod referenčnú hodnotu 3 % HDP a udržal sa v strednodobom horizonte pod touto hodnotou, a ii) zabezpečiť, aby sa zrealizovali reformy a investície reagujúce na hlavné výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra a týkajúce sa spoločných priorít EÚ. V každom pláne sa má na tento účel uviesť strednodobý záväzok k trajektórii vývoja čistých výdavkov ([4]), ktorým sa účinne zavádza rozpočtové obmedzenie na obdobie trvania plánu vzťahujúce sa na štyri alebo päť rokov (v závislosti od bežnej dĺžky volebného obdobia v danom členskom štáte). Okrem toho by sa malo v pláne vysvetliť, ako členský štát zabezpečí realizáciu reforiem a investícií reagujúcich na hlavné výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra, najmä v odporúčaniach pre jednotlivé krajiny (vrátane odporúčaní týkajúcich sa v príslušných prípadoch postupu pri makroekonomických nerovnováhach), a ako bude v pláne riešiť spoločné priority Únie. Obdobie fiškálnej úpravy sa vzťahuje na obdobie štyroch rokov, ktoré možno predĺžiť najviac o tri roky, ak sa členský štát zaviaže, že zrealizuje súbor príslušných reforiem a investícií, ktoré spĺňajú kritériá stanovené v nariadení (EÚ) 2024/1263.

(3) Po predložení plánu Komisia posúdi, či plán spĺňa požiadavky nariadenia (EÚ) 2024/1263.

([1]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 z 29. apríla 2024 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1466/97 (Ú. v. EÚ L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) Nariadenie Rady (EÚ) 2024/1264 z 29. apríla 2024, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 1467/97 o urýchľovaní a objasňovaní vykonania postupu pri nadmernom schodku (Ú. v. EÚ L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

([3]) Smernica Rady (EÚ) 2024/1265 z 29. apríla 2024, ktorou sa mení smernica 2011/85/EÚ o požiadavkách na rozpočtové rámce členských štátov (Ú. v. EÚ L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

([4]) Ide o čisté výdavky v zmysle vymedzenia v článku 2 nariadenia (EÚ) 2024/1263, t. j. výdavky verejnej správy bez i) úrokových výdavkov, ii) diskrečných príjmových opatrení, iii) výdavkov na programy Únie plne kryté príjmami z fondov Únie, iv) vnútroštátnych výdavkov na spolufinancovanie programov financovaných Úniou, v) cyklických prvkov výdavkov na dávky v nezamestnanosti a vi) jednorazových a iných dočasných opatrení.

(4) Na základe odporúčania Komisie má Rada následne prijať odporúčanie, v ktorom stanoví trajektóriu vývoja čistých výdavkov dotknutého členského štátu a v príslušných prípadoch schváli súbor reformných a investičných záväzkov, ktoré toto predĺženie obdobia fiškálnych úprav opodstatňujú.

ÚVAHY TÝKAJÚCE SA ŠPANIELSKA

(5) Španielsko svoj národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán predložilo Rade a Komisii 15. októbra 2024. Predložilo ho po predĺžení lehoty stanovenej v článku 36 ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ) 2024/1263, ku ktorému došlo po dohode s Komisiou vzhľadom na dôvody uvedené Španielskom.

Postup pred predložením plánu

(6) S cieľom vytvoriť rámec pre dialóg vedúci k predloženiu národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánov Komisia 21. júna 2024 zaslala Španielsku referenčnú trajektóriu ([5]) podľa článku 9 nariadenia (EÚ) 2024/1263. Referenčnú trajektóriu Komisia uverejnila 15. októbra 2024 ([6]). Referenčná trajektória sa zakladá na rizikách a zaručuje, aby mal verejný dlh na konci obdobia fiškálnych úprav a v prípade neprijatia ďalších rozpočtových opatrení po tomto období úprav hodnoverne klesajúcu trajektóriu alebo aby zostal v strednodobom horizonte na obozretnej úrovni a aby sa deficit verejných financií počas obdobia úprav znížil pod úroveň 3 % HDP a udržal sa v strednodobom horizonte pod touto referenčnou hodnotou. Strednodobý horizont je vymedzený ako desaťročné obdobie po skončení obdobia úprav. V súlade s článkami 7 a 8 nariadenia (EÚ) 2024/1263 je referenčná trajektória v súlade aj s ochranným opatrením týkajúcim sa udržateľnosti dlhovej služby a ochranným opatrením týkajúcim sa odolnosti deficitu.

V referenčnej trajektórii Španielska sa stanovuje, že na základe predpokladov Komisie, ktoré tvoria základ pre predbežné usmernenia zaslané v júni 2024, a vychádzajúc zo sedemročného obdobia úprav by rast čistých výdavkov nemal presahovať hodnoty uvedené v tabuľke 1. To zodpovedá priemernému rastu čistých výdavkov o 2,8 % počas obdobia úprav (2025 – 2031) a o 2,9 % počas obdobia, na ktoré sa vzťahuje plán (2025 – 2028).

Tabuľka 1: Referenčná trajektória, ktorú Komisia poskytla Španielsku 21. júna 2024

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Priemer 2025 – 2028	Priemer 2025 – 2031
Maximálny rast čistých výdavkov (ročný, v %)	3,2	2,8	2,7	2,7	2,7	2,6	2,5	2,9	2,8

Zdroj: výpočty Komisie.

(7) V súlade s článkom 12 nariadenia (EÚ) 2024/1263 viedlo Španielsko od júla do októbra 2024 s Komisiou technický dialóg. Dialóg bol zameraný na trajektóriu vývoja čistých výdavkov, ktorú plánuje Španielsko, a na jej východiskové predpoklady (najmä použitie aktualizácií na základe údajov), plánovaný súbor reformných a investičných záväzkov, ktorý opodstatňuje predĺženie obdobia úprav vrátane reforiem a investícií týkajúcich sa regulačného prostredia, ľudského kapitálu, ponuky bývania, zdaňovania a verejných výdavkov. Takisto bol zameraný na plánovanú realizáciu reforiem a investícií reagujúcich na hlavné výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra a spoločné priority Únie v oblasti spravodlivej zelenej a digitálnej transformácie, sociálnej a hospodárskej odolnosti, energetickej bezpečnosti a budovania obranných kapacít.

(8) Plán predložený Španielskom neobsahuje správu o konzultačnom procese s príslušnými vnútroštátnymi zainteresovanými stranami (vrátane sociálnych partnerov) pred predložením.

([5]) Predbežné usmernenia zaslané členským štátom a Hospodárskemu a finančnému výboru zahŕňajú trajektórie bez predĺženia obdobia úprav a s predĺžením obdobia úprav (v trvaní 4, resp. 7 rokov). Zahŕňajú aj pôvodné hlavné podmienky a východiskové predpoklady použité v rámci, ktorý Komisia stanovila pre strednodobú projekciu verejného dlhu. Referenčná trajektória bola vypočítaná na základe metodiky opísanej v *Monitore udržateľnosti dlhovej služby 2023* vypracovanom Komisiou (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en). Vychádza z prognózy Európskej komisie z jari 2024 a jej strednodobého predĺženia až do roku 2033, pričom dlhodobý rast HDP a náklady spojené so starnutím obyvateľstva sú v súlade so spoločnou *správou* Komisie a Rady o *starnutí obyvateľstva* z *roku 2024* (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en).

([6]) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_en#spain.

(9) Španielska nezávislá fiškálna inštitúcia, rada AIReF, vydala stanovisko k makroekonomickej prognóze a makroekonomickým predpokladom, z ktorých vychádza viacročná trajektória vývoja čistých výdavkov. Rada AIReF schválila makroekonomický scenár na roky 2024 až 2026, ktorý slúži ako východiskový bod pre makroekonomické prognózy a analýzu udržateľnosti dlhovej služby.

Iné súvisiace procesy

(10) Rada 21. októbra 2024 adresovala Španielsku súbor odporúčaní v kontexte európskeho semestra ([7]).

POSÚDENIE PLÁNU ZO STRANY KOMISIE

(11) V súlade s článkom 16 nariadenia (EÚ) 2024/1263 Komisia posúdila plán takto:

Makroekonomická a fiškálna situácia a výhľad

(12) Hospodárska činnosť sa v Španielsku v roku 2023 zvýšila o 2,7 % vďaka solídnemu vývoju na trhu práce, ktorý podporil súkromnú spotrebu, ako aj vďaka príspevku čistého vývozu a verejnej spotreby. Podľa prognózy Európskej komisie z jesene 2024 sa v roku 2024 očakáva rast hospodárstva o 3,0 % vďaka pozitívnemu vývoju verejnej a súkromnej spotreby, ktorý bude podporený dynamickým vytváraním pracovných miest a nárastom reálneho príjmu domácností, ako aj príspevkom z cestovného ruchu. V roku 2025 by sa mal reálny HDP zvýšiť o 2,3 %, keďže sa predpokladá, že hospodársku činnosť podporí rast spotreby a očakávané rozsiahle oživenie investícií, najmä do zariadení a bývania. V roku 2026 sa v tejto fáze očakáva nárast reálneho HDP o 2,1 %, keďže domáci dopyt by mal podporiť hospodársku expanziu. V prognózovanom období (t. j. v rokoch 2024 – 2026) sa v Španielsku očakáva mierny pokles potenciálneho HDP z 2,4 % v roku 2023 na 2,3 % v roku 2026, keďže príspevok práce k potenciálnemu rastu sa zmierňuje. Miera nezamestnanosti bola v roku 2023 na úrovni 12,2 % a Komisia predpokladá, že v roku 2024 dosiahne úroveň 11,5 %, v roku 2025 11,0 % a v roku 2026 10,7 %. Inflácia (deflátor HDP) sa v roku 2024 znižuje zo 6,2 % zaznamenaných v roku 2023 na 3,1 % v roku 2024, pričom v roku 2025 má dosiahnuť 2,4 % a v roku 2026 2,0 %.

(13) Pokiaľ ide o fiškálny vývoj, deficit verejných financií Španielska v roku 2023 predstavoval 3,5 % HDP. Podľa prognózy Európskej komisie z jesene 2024 sa predpokladá, že v roku 2024 dosiahne 3,0 % HDP, pričom v roku 2025 sa ďalej zníži na 2,6 % HDP a v roku 2026 za predpokladu nezmenenej politiky dosiahne celkovo stabilnú úroveň (2,7 %). Prognózy Európskej komisie z jesene 2024 nezahŕňajú návrh rozpočtu Španielska na rok 2025, keďže v čase ich zverejnenia nebol ešte španielskou vládou prijatý. Verejný dlh dosahoval na konci roka 2023 úroveň 105,1 % HDP. Podľa prognózy Európskej komisie z jesene 2024 sa má miera zadlženosti na konci roka 2024 znížiť na 102,3 % HDP. Predpokladá sa, že na konci roka 2025 sa zníži na úroveň 101,3 % a na konci roka 2026 na úroveň 101,1 % HDP. Vo fiškálnej prognóze Komisie sa záväzky uvedené v strednodobých plánoch nezohľadňujú, pokiaľ nie sú podložené dôveryhodne oznámenými a dostatočne špecifikovanými konkrétnymi opatreniami v príslušných oblastiach politiky.

Trajektória vývoja čistých výdavkov a hlavné makroekonomické predpoklady v pláne

(14) Národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Španielska sa vzťahuje na obdobie 2025 – 2028 a predstavuje fiškálne úpravy v priebehu siedmich rokov.

(15) Plán obsahuje informácie požadované podľa článku 13 nariadenia (EÚ) 2024/1263.

(16) V pláne sa krajina zaväzuje k trajektórii vývoja čistých výdavkov uvedenej v tabuľke 2, ktorá zodpovedá priemernému rastu čistých výdavkov o 3,4 % za obdobie rokov 2025 – 2028. Okrem toho sa Španielsko zaväzuje k súboru reforiem a investícií s cieľom predĺžiť obdobie úprav na sedem rokov (2025 – 2031), počas ktorých sa plánuje priemerný rast čistých výdavkov na úrovni 3,0 %.

Priemerný rast čistých výdavkov uvedený v pláne počas obdobia úprav (2025 – 2031) je vyšší než referenčná trajektória, ktorú Komisia predložila 21. júna 2024.

V pláne sa predpokladá, že rast potenciálneho HDP sa v rokoch 2025 – 2027 zvýši z 1,9 % na 2,1 % a potom sa postupne zníži na 1,1 % do roku 2031. Okrem toho sa v pláne očakáva, že miera rastu deflátora HDP klesne z 3,1 % v roku 2024 na 2,7 % v roku 2025 a potom sa ďalej zníži na 2,4 % v rokoch 2026 – 2028 a na 2,3 % v rokoch 2029 – 2031.

([7]) Odporúčanie Rady z 21. októbra 2024 k hospodárskej politike, rozpočtovej politike, politike zamestnanosti a štrukturálnej politike Španielska.

Tabuľka 2: Trajektória vývoja čistých výdavkov a hlavné predpoklady v pláne Španielska

						Predĺženie obdobia úprav				
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Priemer za obdobie platnosti plánu 2025 – 2028	Priemer za obdobie úprav 2025 – 2031
Rast čistých výdavkov (ročný, v %)	5,3	3,7	3,5	3,2	3,0	3,0	2,5	2,4	3,4	3,0
Rast čistých výdavkov (kumulatívny, od východiskového roka 2023, %)	5,3	9,2	13,0	16,6	20,1	23,7	26,8	29,9	neuvádza sa	neuvádza sa
Rast potenciálneho HDP (%)	1,9	2,0	2,1	1,8	1,6	1,6	1,2	1,1	1,9	1,6
Inflácia (rast deflátora HDP) (%)	3,1	2,7	2,4	2,4	2,4	2,3	2,3	2,3	2,5	2,4

Zdroj: strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Španielska a výpočty Komisie.

Vplyv záväzkov uvedených v pláne, ktoré sa týkajú čistých výdavkov, na verejný dlh

(17) Ak sa trajektória vývoja čistých výdavkov, ku ktorej sa Španielsko v pláne zaviazalo, a východiskové predpoklady naplnia, verejný dlh by sa podľa plánu postupne znižoval z 102,5 % v roku 2024 na 90,6 % HDP na konci obdobia úprav (2031), ako sa uvádza v nasledujúcej tabuľke. Po úprave by verejný dlh v strednodobom horizonte (t. j. do roku 2041) podľa plánu naďalej postupne klesal a v roku 2041 by dosiahol úroveň 76,8 % HDP.

Tabuľka 3: Vývoj verejného dlhu a salda verejných financií v pláne Španielska

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2041
Verejný dlh (% HDP)	105,0	102,5	101,4	100,1	98,4	96,6	94,8	92,8	90,6	76,8
Saldo verejných financií (% HDP)	- 3,5	- 3,0	- 2,5	- 2,1	- 1,8	- 1,6	- 1,5	- 1,2	- 0,8	- 2,0

Zdroj: strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Španielska

Podľa plánu by tak pomer verejného dlhu k HDP dosiahol do konca obdobia úprav (2031) klesajúcu trajektóriu. Na základe predpokladov plánu je to realistické, keďže sa predpokladá, že dlh počas desiatich rokov nasledujúcich po období úprav podľa všetkých deterministických stresových testov analýzy udržateľnosti dlhovej služby vypracovanej Komisiou klesne, a stochastické prognózy naznačujú, že dlh by klesal s dostatočne vysokou pravdepodobnosťou.

Na základe záväzkov v príslušných oblastiach politiky a makroekonomických predpokladov plánu je preto trajektória vývoja čistých výdavkov uvedená v pláne v súlade s požiadavkou na dlh stanovenou v článku 6 písm. a) a článku 16 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2024/1263.

Vplyv záväzkov uvedených v pláne, ktoré sa týkajú čistých výdavkov, na saldo verejných financií

(18) Na základe trajektórie vývoja čistých výdavkov a predpokladov uvedených v pláne by deficit verejných financií bol v roku 2024 na úrovni 3,0 % a postupne by sa znížil na úroveň 0,8 % v roku 2031.

Podľa plánu by tak saldo verejných financií nepresiahlo referenčnú hodnotu 3 % HDP na konci obdobia úprav (2031).

Okrem toho počas desiatich rokov nasledujúcich po období úprav (t. j. do roku 2041) by deficit verejných financií nepresiahol 3 % HDP.

Na základe záväzkov v príslušných oblastiach politiky a makroekonomických predpokladov plánu je preto trajektória vývoja čistých výdavkov uvedená v pláne v súlade s požiadavkou na deficit stanovenou v článku 6 písm. b) a článku 16 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2024/1263.

Časový profil fiškálnej úpravy

(19) Časový profil fiškálnej úpravy meraný ako zmena štrukturálneho primárneho salda, ako sa opisuje v pláne, je lineárny, ako sa vyžaduje v článku 6 písm. c) nariadenia (EÚ) 2024/1263. Okrem toho je fiškálna úprava počas prvých štyroch rokov plánu úmerná celkovému úsiliu v oblasti úprav.

Na základe záväzkov v príslušných oblastiach politiky a makroekonomických predpokladov plánu je preto trajektória vývoja čistých výdavkov uvedená v pláne v súlade s ochrannou doložkou zakazujúcou odloženie úsilia uvedenou v článku 6 písm. c) nariadenia (EÚ) 2024/1263.

Tabuľka 4: Vývoj štrukturálneho primárneho salda v pláne Španielska

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Štrukturálne primárne saldo (% HDP)	- 0,9	- 0,6	- 0,2	0,2	0,7	1,1	1,5	1,9	2,3
Zmena štrukturálneho primárneho salda (percentuálne body)	neuvá-dza sa	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4

Zdroj: strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Španielska

Súlad plánu s ochranným opatrením týkajúcim sa odolnosti deficitu

(20) V súlade s článkom 8 nariadenia (EÚ) 2024/1263 by ročná úprava štrukturálneho primárneho salda nemala byť nižšia ako 0,25 % HDP, ak štrukturálny deficit v predchádzajúcom roku zostane nad úrovňou 1,5 % HDP, aby sa dosiahla spoločná rezerva odolnosti v štrukturálnom vyjadrení na úrovni 1,5 % HDP. Fiškálna úprava, ktorá vyplýva zo záväzkov v príslušných oblastiach politiky a makroekonomických predpokladov plánu, predstavuje 0,4 % HDP v každom roku v období 2025 – 2031. Na základe týchto záväzkov je preto trajektória vývoja čistých výdavkov uvedená v pláne v súlade s ochranným opatrením týkajúcim sa odolnosti deficitu.

Súlad plánu s ochranným opatrením týkajúcim sa udržateľnosti dlhovej služby

(21) Keď podľa plánu verejný dlh počas obdobia úprav prekročí úroveň 90 % HDP, v súlade s článkom 7 nariadenia (EÚ) 2024/1263 musí pomer verejného dlhu k HDP v priemere klesnúť minimálne o 1 percentuálny bod ročne, dokým neklesne pod 90 %, a potom by mal v priemere klesať o 0,5 percentuálneho bodu. Tento priemerný pokles sa vypočíta za obdobie rokov 2024 – 2031 a rovná sa 1,7 percentuálneho bodu (pozri tabuľku 3). Na základe záväzkov v príslušných oblastiach politiky a makroekonomických predpokladov plánu je preto trajektória vývoja čistých výdavkov uvedená v pláne v súlade s ochranným opatrením týkajúcim sa udržateľnosti dlhovej služby.

Makroekonomické predpoklady plánu

(22) Plán vychádza zo súboru predpokladov, ktorý sa líši od predpokladov Komisie zaslaných Španielsku 21. júna 2024. Konkrétne sa v pláne používajú odlišné predpoklady pre šesť premenných, a to východiskový bod (t. j. fiškálne a makroekonomické podmienky v roku 2024), rast potenciálneho HDP, rast deflátora HDP, rast reálneho HDP a uzavretie produkčnej medzery, nominálna implicitná úroková sadzba a predpokladané príjmy. Tieto rozdiely v predpokladoch treba dôkladne posúdiť s cieľom zabezpečiť, aby boli podložené spoľahlivými ekonomickými argumentmi založenými na údajoch, najmä preto, že priemerný rast čistých výdavkov v pláne je vyšší ako v referenčnej trajektórii.

Ďalej v texte sú uvedené rozdiely v predpokladoch, ktoré majú najväčší vplyv na priemerný rast čistých výdavkov, pričom sa každý rozdiel posudzuje samostatne.

— Plán vychádza z odlišných predpokladov potenciálneho HDP v porovnaní s predbežnými usmerneniami. Revízie minulej úrovne potenciálneho HDP naznačujú menšiu kladnú produkčnú medzeru v roku 2024, čo následne znamená vyššie štrukturálne primárne saldo v danom roku. Okrem toho je rast potenciálneho HDP v období úprav 2025 – 2031 vyšší ako v predpokladoch Komisie z jari 2024, a to v priemere o 0,2 percentuálneho bodu, ale o 0,2 percentuálneho bodu nižší ako v prognóze Komisie z jesene 2024. To prispieva k tomu, že priemerný rast čistých výdavkov v pláne je počas obdobia úprav vyšší ako podľa referenčnej trajektórie. Vyšší rast potenciálneho HDP počas obdobia úprav je výsledkom aktualizácie sérií potenciálneho HDP, ktorú Španielsko vykonalo na základe spoločne dohodnutej metodiky EÚ. Táto aktualizácia zahŕňa krátkodobé makroekonomické prognózy Španielska, ktoré sú o niečo priaznivejšie ako v predbežných usmerneniach, ale vo všeobecnosti sú v súlade s prognózou Európskej komisie z jesene 2024. Krátkodobejšie prognózy Španielska zahŕňajú aj revíziu historických sérií rastu reálneho HDP smerom nahor v nadväznosti na štatistickú revíziu, ktorú vydal Eurostat vo svojom strednodobom preskúmaní, a aktualizáciu prognóz Eurostatu týkajúcich sa obyvateľstva. Tento predpoklad sa preto považuje za riadne odôvodnený.

— Plán sa od predbežných usmernení líši v dvoch aspektoch týkajúcich sa predpokladu rastu deflátora HDP. Po prvé na základe zvyšujúcich sa jednotkových nákladov práce plán zahŕňa rast deflátora HDP na rok 2025, ktorý je o 0,4 percentuálneho bodu vyšší ako v predbežných usmerneniach. To je o 0,3 percentuálneho bodu viac ako v prognóze Európskej komisie z jesene 2024 aj v prognóze španielskej nezávislej fiškálnej rady (AIReF) ([8]). Komisia sa preto domnieva, že tento predpoklad nie je riadne odôvodnený na rok 2025. Po druhé od roku 2026 rast deflátora HDP konverguje rýchlejšie a na nižšiu úroveň (2,2 %), než by sa vyžadovalo podľa spoločného rámca analýzy udržateľnosti dlhovej služby (2,6 % v predbežných usmerneniach a 2,4 % na základe aktualizovaných trhových očakávaní v septembri 2024). Tento predpoklad je preto obozretnejší a považuje sa za riadne odôvodnený. Celkovo je priemerný rast deflátora HDP počas celého prognózovaného obdobia (2025 – 2041) v pláne nižší ako v predpokladoch Komisie, a to 2,3 % v porovnaní s 2,4 %. Predpoklady o raste deflátora HDP prispievajú k nižšiemu priemernému rastu čistých výdavkov v pláne v porovnaní s predpokladmi Komisie.

— Prognózy nákladov na starnutie obyvateľstva, a najmä výdavkov na dôchodky, sú v pláne naďalej plne v súlade so spoločným rámcom analýzy udržateľnosti dlhovej služby, ktorý sa opiera o Správu o starnutí obyvateľstva z roku 2024. Plán sa však odchyľuje od predpokladu „nezmenenej fiškálnej politiky“ uplatňovaného po období úprav. Podľa spoločného rámca analýzy udržateľnosti dlhovej služby sa predpokladá, že prognózy sociálnych príspevkov vrátane príspevkov platených do dôchodkového systému zostanú ako pomer k HDP konštantné počas desiatich rokov nasledujúcich po skončení obdobia úprav, t. j. od roku 2032 do roku 2041. Naproti tomu sa v pláne internalizuje vplyv kompenzačných príjmových opatrení, ktoré boli uzákonené v roku 2023 (spolu s dôchodkovou reformou) a ktoré sa budú realizovať aj po roku 2031. To vedie ku kumulatívnemu zvýšeniu sociálnych príspevkov o 1,8 percentuálneho bodu HDP za uvedených desať rokov, čo zlepšuje dynamiku dlhu. Tieto opatrenia preto znižujú úpravu potrebnú na to, aby dlh dosiahol realisticky klesajúci trend, a umožňujú vyšší priemerný rast čistých výdavkov počas obdobia úprav v pláne v porovnaní s predpokladmi Komisie. Tento predpoklad vychádza z opisu legislatívnych opatrení v prehľade o Španielsku, ktorý je priložený k správe o starnutí obyvateľstva z roku 2024 ([9]). Tento predpoklad sa preto považuje za riadne odôvodnený.

Zvyšné rozdiely v predpokladoch nemajú veľký vplyv na priemerný rast čistých výdavkov v porovnaní s predpokladmi Komisie.

([8]) https://www.airef.es/wp-content/uploads/2024/11/INFORME-PLAN-FISCAL-LINEAS-FUNDAMENTALES/AIReF_Informe-Lineas-Fundamentales-2025.pdf.

([9]) https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en.

Celkovo možno povedať, že spoločný vplyv opatrnejších predpokladov a rozdielov v predpokladoch, ktoré sa považujú za riadne odôvodnené, prevažuje nad rozdielmi v predpokladoch, ktoré sa nepovažujú za riadne odôvodnené. Z toho vyplýva, že rozdiel medzi trajektóriou vývoja čistých výdavkov v pláne a referenčnou trajektóriou sa vysvetľuje rozdielmi v predpokladoch, ktoré možno celkovo akceptovať, a to v súlade s článkom 13 písm. b) nariadenia (EÚ) 2024/1263.

Celkovo všetky rozdiely v predpokladoch spolu vedú k priemernému rastu čistých výdavkov v pláne, ktorý je vyšší ako referenčná trajektória.

Komisia zohľadní uvedené posúdenie predpokladov plánu pri svojich budúcich posúdeniach súladu s trajektóriou vývoja čistých výdavkov.

Fiškálna stratégia plánu

(23) Plán neobsahuje žiadnu orientačnú fiškálnu stratégiu na vykonávanie trajektórie vývoja čistých výdavkov plánu, keďže táto trajektória je stanovená len ako technický strop, ktorý sa Španielsko zaväzuje neprekročiť. Presná špecifikácia relevantných opatrení v príslušných oblastiach politiky s priamym rozpočtovým vplyvom sa má následne potvrdiť, resp. upraviť a vyčísliť v ročných rozpočtoch.

Súbor reformných a investičných záväzkov, ktoré opodstatňujú predĺženie obdobia fiškálnych úprav

(24) Španielsko sa v pláne zaväzuje k súboru reforiem a investícií zameraných na zlepšenie potenciálneho rastu a fiškálnej udržateľnosti, ktoré opodstatňujú predĺženie obdobia fiškálnych úprav zo štyroch na sedem rokov.

Súbor reforiem a investícií, ktoré opodstatňujú predĺženie obdobia úprav, pozostáva z niekoľkých záväzkov z plánu obnovy a odolnosti Španielska, niekoľkých záväzkov z plánu obnovy a odolnosti s ďalšími špecifikáciami, ako aj z niekoľkých nových reforiem a investícií. Patria sem tieto opatrenia (pozri aj prílohu II):

Reformy v oblasti digitálnej transformácie: opatrenia sú spojené s komponentom 19 (investície do digitálnej transformácie vzdelávania) zahrnutým do plánu obnovy a odolnosti, ktorého konečné míľniky a ciele majú byť dosiahnuté do 4. štvrťroka 2025. Zahŕňa záväzky spojené s komponentom 17 (reforma zákona o vede, technológiách a inováciách) v pláne obnovy a odolnosti, ktorého konečné míľniky a ciele už boli v čase predloženia realizované.

Reformy v oblasti zelenej transformácie: opatrenia sú spojené s komponentom 7 (reforma regulačného rámca na podporu výroby energie z obnoviteľných zdrojov) zahrnutým do plánu obnovy a odolnosti, ktorého konečné míľniky a ciele už boli v čase predloženia realizované.

Reformy v oblasti zdaňovania: opatrenia sú zamerané na zvýšenie príjmov verejnej správy a modernizáciu daňového systému a zahŕňajú dodatočné špecifikácie súvisiace s komponentom 28 (prispôsobenie daňového systému realite dvadsiateho prvého storočia) plánu obnovy a odolnosti, ktorého cieľom je do 4. štvrťroka 2025 dosiahnuť, aby príjmy verejnej správy dosiahli do 4. štvrťroka 2028 trvalé zvýšenie, čo sa vyhodnotí prostredníctvom monitorovacích správ. Očakáva sa, že kľúčové kroky budú dokončené do 4. štvrťroka 2025 a do 4. štvrťroka 2028.

Reformy v oblasti verejných výdavkov: opatrenia sú dodatočnými špecifikáciami súvisiacimi s komponentom 29 (reforma, ktorou sa zavádza stály proces preskúmania a hodnotenia verejných výdavkov), ktorý je súčasťou plánu obnovy a odolnosti. Opatrenia v pláne posilňujú kroky nadväzujúce na odporúčania s doplňujúcim záväzkom prijať reformy vyplývajúce z dokončených a prebiehajúcich preskúmaní výdavkov a dosiahnuť do roku 2028 zníženie ročných výdavkov, čo sa posudzuje prostredníctvom monitorovacích správ. Očakáva sa, že kľúčové kroky budú dokončené do 4. štvrťroka 2026, 2. štvrťroka 2027 a 1. štvrťroka 2028.

Reformy v oblasti ľudského kapitálu: doplňujúce záväzky zamerané na podporu duálneho odborného vzdelávania a na uľahčenie uznávania odbornej kvalifikácie a zručností (s osobitným zreteľom na vysokoškolské vzdelanie) obyvateľov narodených v zahraničí s cieľom zvýšiť ich produktivitu a prínos k hospodárskemu rastu. Očakáva sa, že príslušné kľúčové kroky budú dokončené do 4. štvrťroka 2025, 4. štvrťroka 2027 a 4. štvrťroka 2028.

Reformy v oblasti fyzického kapitálu a produktivity: opatrenia sú spojené s komponentom 13 (reforma, ktorou sa zlepšuje regulácia v oblasti podnikania a podnikateľské prostredie) zahrnutý do plánu obnovy a odolnosti, ktorého konečné míľniky a ciele už boli v čase predloženia realizované. Plán obsahuje doplňujúce záväzky zamerané na zvýšenie ponuky cenovo dostupného nájomného bývania, ako aj na vytvorenie spoločného rámca, ktorým sa odstránia rozdiely v administratívnych požiadavkách medzi autonómnymi spoločenstvami a miestnymi subjektmi. Očakáva sa, že príslušné kľúčové kroky budú dokončené do 2. štvrťroka 2026 a 4. štvrťroka 2027.

Reformy v oblasti boja proti daňovým podvodom: opatrenia sú spojené s komponentom 27 (reforma týkajúca sa prijatia zákona o boji proti podvodom) zahrnutým do plánu obnovy a odolnosti, ktorého konečné míľniky už boli v čase predloženia realizované.

Reformy v oblasti verejných výdavkov spojených so službami zdravotnej spravodlivosti: doplňujúce záväzky zamerané na zlepšenie riadenia dávok pri dočasnom zdravotnom postihnutí s cieľom zvýšiť efektívnosť verejných výdavkov. Očakáva sa, že príslušný kľúčový krok bude dokončený do 4. štvrťroka 2025.

(25) V súlade s článkom 14 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2024/1263 je každá z reforiem a investícií, ktoré opodstatňujú predĺženie obdobia úprav, dostatočne podrobná, prednostné uskutočňovaná, časovo ohraničená a overiteľná.

(26) Záväzky uvedené v pláne obnovy a odolnosti, ktoré opodstatňujú predĺženie, obsahujú významné reformy a investície zamerané na zlepšenie fiškálnej udržateľnosti a zvýšenie potenciálu rastu hospodárstva. Okrem toho sa Španielsko zaväzuje, že bude počas obdobia strednodobého fiškálno-štrukturálneho plánu pokračovať v reformnom úsilí a zachová úroveň investícií financovaných z vnútroštátnych zdrojov, ktorá sa dosiahla počas obdobia, na ktoré sa vzťahuje plán obnovy a odolnosti (pozri tabuľku 5 ďalej). Tento záväzok sa bude monitorovať počas fázy vykonávania plánu. V súlade s tým sa záväzky v rámci plánu obnovy a odolnosti môžu zohľadniť pri predĺžení obdobia úprav, ako sa stanovuje v článku 36 ods. 1 písm. d) nariadenia (EÚ) 2024/1263.

(27) Očakáva sa, že súbor reforiem a investícií, ktoré opodstatňujú predĺženie, zlepší potenciál rastu a odolnosti hospodárstva Španielska udržateľným spôsobom, ako sa vyžaduje v článku 14 ods. 2 písm. a) nariadenia (EÚ) 2024/1263.

Rôzne reformy a investície boli v pláne zoskupené podľa štyroch hlavných osí, z ktorých každá ovplyvňuje úroveň potenciálneho HDP prostredníctvom rôznych kanálov:

1. Zelená transformácia: reformy a investície zamerané na zníženie závislosti od využívania fosílnych palív, čím sa zvýši konkurencieschopnosť a príťažlivosť španielskeho hospodárstva.

2. Digitálna transformácia: opatrenia zamerané na podporu digitalizácie španielskeho hospodárstva a väčšie rozšírenie nových technológií, zvýšenie produktivity a stimulovanie prechodu na hospodárstvo s vyššou pridanou hodnotou.

3. Ľudský kapitál: politické opatrenia zamerané na rozšírenie množstva aj kvality ponuky pracovnej sily v Španielsku vrátane opatrení týkajúcich sa odborného vzdelávania a zjednodušenia systému potvrdzovania diplomov.

4. Fyzický kapitál a produktivita: táto os je zameraná na rozšírenie fyzického kapitálu inštalovaného v Španielsku, ako aj celkovej produktivity faktorov. Zahŕňa opatrenia zamerané na zníženie byrokratických prekážok pre podniky a rozšírenie domového a bytového fondu.

Španielsko odhaduje sa, že reformy a investície v rámci strednodobého plánu, ktoré opodstatňujú predĺženie, zvýšia potenciálny rast o 3,3 percentuálneho bodu v porovnaní so základným makroekonomickým scenárom, z čoho 1,7 percentuálneho bodu pripadá na reformy a investície zahrnuté v pláne obnovy a odolnosti a 1,6 percentuálneho bodu na dodatočné opatrenia, pričom celkový vplyv sa sústredí do rokov po skončení plánu obnovy (2,1 percentuálneho bodu v rokoch 2026 až 2031). Viaceré z týchto reforiem a investícií sú uvedené v prílohe II.

Španielsko odhaduje vplyv na rast a odolnosť pomocou kalibrovaných dynamických stochastických modelov všeobecnej rovnováhy. V týchto modeloch sa na kalibráciu vplyvu politických opatrení používa niekoľko predpokladov. Patria medzi ne okrem iného: zmena dĺžky trvania zmlúv, zníženie nákladov na nábor a prepúšťanie, zmena štruktúry pracovnej sily z hľadiska zručností, zníženie prekážok podnikania a zlepšenie dopytu a ponuky v oblasti obnoviteľných zdrojov energie a fosílnych palív. Je obozretné a dôveryhodné očakávať, že tieto reformy a investície budú mať na rast a odolnosť značný celkový vplyv. Treba však poznamenať, že základná kalibrácia je vystavená rizikám a neistote. Týka sa to najmä predpokladaného rozsahu a načasovania vplyvu opatrení.

(28) Očakáva sa, že súbor reforiem a investícií, ktoré opodstatňujú predĺženie, podporí fiškálnu udržateľnosť, ako sa vyžaduje v článku 14 ods. 2 písm. b) nariadenia (EÚ) 2024/1263.

Možno venovať priestor ďalším úvahám o vplyve reforiem, ktoré toto predĺženie opodstatňujú. V tejto súvislosti sa v pláne uvádza, že tieto opatrenia celkovo zlepšia štrukturálne primárne saldo do roku 2031, čo odráža kombináciu priameho vplyvu niektorých rozpočtových opatrení. V prílohe II sa uvádzajú rozpočtové opatrenia, ktoré opodstatňujú predĺženie, prispejú celkovo na úrovni 0,6 percentuálneho bodu HDP. Očakáva sa, že daňové

opatrenia zvýšia príjmy o 0,5 percentuálneho bodu HDP. Okrem toho sa očakáva, že pri budúcich preskúmaniach výdavkov sa zlepšia procesy preskúmania a zavedú sa opatrenia na zníženie úrovne a zlepšenie efektívnosti verejných výdavkov s pozitívnym vplyvom na fiškálnu udržateľnosť, pričom výdavky počas obdobia úprav klesnú o 0,1 percentuálneho bodu HDP. Príloha II obsahuje aj ďalšie rozpočtové opatrenia, ako je boj proti daňovým podvodom, elektronická faktúra a opatrenia zamerané na dočasnú pracovnú neschopnosť. Plán vykazuje v dôsledku zvýšenia hospodárskej činnosti iných opatrení v rámci zostávajúcich štyroch pilierov nepriamy sekundárny vplyv na rozpočet, čo predstavuje celkové úspory vo výške 1,4 percentuálneho bodu HDP do roku 2031, a to takto: i) ľudský kapitál (0,4 percentuálneho bodu HDP), ii) fyzický kapitál a produktivita (0,3 percentuálneho bodu HDP), iii) zelená transformácia (0,4 percentuálneho bodu HDP) a iv) digitálna transformácia 0,3 percentuálneho bodu HDP). Niektoré z týchto reforiem a investícií sú uvedené aj v prílohe II.

(29) Súbor reforiem a investícií, ktoré opodstatňujú predĺženie, rieši spoločné priority EÚ, ako sa vyžaduje v článku 14 ods. 2 písm. c) nariadenia (EÚ) 2024/1263. Plán zahŕňa najmä reformy a investície zamerané na zníženie závislosti od využívania fosílnych palív a na prispievanie k spravodlivej zelenej transformácii a zaisteniu energetickej bezpečnosti prostredníctvom regulačného rámca na podporu výroby energie z obnoviteľných zdrojov. Očakáva sa, že investície zamerané na digitálnu transformáciu vzdelávania prispejú k spravodlivej digitálnej transformácii tým, že podporia digitalizáciu španielskeho hospodárstva a šírenie nových technológií. Okrem toho investície zamerané na rozšírenie kvality ponuky pracovnej sily v Španielsku a na zvýšenie ponuky sociálneho nájomného bývania prispievajú k sociálnej a hospodárskej odolnosti vrátane Európskeho piliera sociálnych práv tým, že zabezpečujú spravodlivejšiu a inkluzívnejšiu obnovu. Hospodársku odolnosť ďalej posilňuje súbor priamych rozpočtových opatrení.

(30) Súbor reforiem a investícií, ktoré opodstatňujú predĺženie, sa zaoberá príslušným ([10]) odporúčaním pre Španielsko vydaným v rámci európskeho semestra, ako sa vyžaduje v článku 14 ods. 2 písm. d) nariadenia (EÚ) 2024/1263, a jeho cieľom je zlepšiť kvalitu, efektívnosť a spravodlivosť verejných výdavkov, najmä zavedením preskúmaní verejných výdavkov, racionalizáciou výdavkov a zavedením daňových opatrení zameraných na zlepšenie efektívnosti, dostatočnosti a dosiahnutie spravodlivejšieho daňového systému (pozri aj predchádzajúci text). Prijatím reforiem zameraných na posilnenie a zlepšenie regulácie a podnikateľskej klímy v Španielsku s osobitným dôrazom na MSP sa riešia odporúčania pre Španielsko na roky 2019 a 2020 týkajúce sa inovácií a zlepšenia regulácie hospodárskej činnosti. Tieto reformy prispievajú aj k odporúčaniu pre Španielsko z roku 2020 zlepšiť administratívnu spoluprácu, čo je navyše podporované opatreniami na zjednodušenie systému potvrdzovania diplomov. Odporúčania pre Španielsko na roky 2019, 2020, 2022 a 2023, ktoré boli zamerané na energetickú efektívnosť, zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov a znižovanie celkovej závislosti od fosílnych palív, sa riešia vytvorením regulačného rámca na podporu výroby energie z obnoviteľných zdrojov. Opatrenia zamerané na zlepšenie riadenia dávok pri dočasnej pracovnej neschopnosti prispievajú k požiadavkám odporúčaní pre Španielsko na roky 2020 a 2021 týkajúcich sa zlepšenia odolnosti a udržateľnosti systému zdravotnej starostlivosti. Odporúčania pre Španielsko na roky 2019, 2020 a 2023 týkajúce sa rozvoja zručností sú podporované reformami a investíciami zameranými na rozšírenie kvality ponuky pracovnej sily v Španielsku, a to aj v súvislosti s opatreniami v oblasti odborného vzdelávania, a na zjednodušenie systému potvrdzovania diplomov. Opatrenia zamerané na podporu cenovo dostupného bývania prostredníctvom prevodu pozemkov na investorov prispievajú k odporúčaniam pre Španielsko na roky 2019, 2022 a 2023 týkajúcim sa poskytovania podpory rodinám a zvýšenia dostupnosti energeticky efektívneho a cenovo dostupného sociálneho bývania.

(31) Plán zabezpečuje zachovanie plánovanej celkovej úrovne verejných investícií financovaných z vnútroštátnych zdrojov dosahovanej v priemere počas obdobia, na ktoré sa vzťahuje plán obnovy a odolnosti, ako sa vyžaduje v článku 14 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2024/1263.

Tabuľka 5: Verejné investície financované z vnútroštátnych zdrojov v rámci plánu (v % HDP)

Priemerná úroveň počas obdobia, na ktoré sa vzťahuje plán obnovy a odolnosti (2021 – 2026)	2025	2026	2027	2028	Priemer za obdobie trvania plánu
2,4	2,5	2,6	2,6	2,7	2,6

Zdroj: strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Španielska a výpočty Komisie.

([10]) Odporúčania pre Španielsko, ktoré sa považujú za „relevantné“, sú: i) prijaté Radou od roku 2019, ii) v prípade ktorých členský štát zatiaľ nedosiahol „úplný“ alebo „výrazný“ pokrok pri ich plnení a nie sú zastarané (posudzované ako „neposudzované/bez príspevku na doplnenie“), k čomu sa dospelo počas posledného vykonávania dohľadu v rámci európskeho semestra [dostupné v CeSaR (europa.eu)], iii) nesúvisia s čisto fiškálnym Paktom stability a rastu a iv) nezahŕňajú rovnakú výzvu, ale preformulovanú.

(32) A napokon sa môže súbor reformných a investičných záväzkov, ktoré opodstatňujú predĺženie, považovať za zlučiteľný so záväzkami z plánu obnovy a odolnosti a partnerskej dohody uzavretej v rámci viacročného finančného rámca, ako sa to vyžaduje v článku 14 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2024/1263. Dodatočné špecifikácie daňovej reformy a preskúmania výdavkov vyplývajú priamo zo záväzkov prijatých v rámci plánu obnovy a odolnosti, niekoľko zostávajúcich opatrení predstavuje nezmenené záväzky plánu obnovy a odolnosti.

(33) Na záver možno konštatovať, že súbor reforiem a investícií, ktoré opodstatňujú predĺženie obdobia úprav, ako celok spĺňa kritériá uvedené v článku 14 nariadenia (EÚ) 2024/1263. V dôsledku toho sa obdobie úprav môže predĺžiť zo 4 na 7 rokov, ako sa uvádza v pláne.

Zámery týkajúce sa reforiem a investícií uvedené v pláne, ktorými sa reaguje na hlavné výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra a ktorými sa riešia spoločné priority Únie.

(34) Okrem súboru reforiem a investícií, ktoré opodstatňujú predĺženie obdobia úprav, sa v pláne opisujú zámery politík týkajúce sa ďalších reforiem a investícií s cieľom reagovať na hlavné výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra, najmä v odporúčaniach pre Španielsko, a s cieľom riešiť spoločné priority EÚ. Plán zahŕňa 44 reforiem a investícií.

(35) Pokiaľ ide o spoločnú prioritu spočívajúcu v spravodlivej zelenej a digitálnej transformácii vrátane klimatických cieľov stanovených v nariadení (EÚ) 2021/1119, plán zahŕňa reformu (zahrnutú do plánu obnovy a odolnosti) s cieľom zaviesť národný plán digitálnych kompetencií, ako aj investície určené na zlepšenie úrovne digitálnych zručností obyvateľstva. Plán zahŕňa reformy a investície zamerané na zníženie závislosti od využívania fosílnych palív a na prispievanie k spravodlivej zelenej transformácii a zaisteniu energetickej bezpečnosti prostredníctvom aktualizovaného národného energetického a klimatického plánu obsahujúceho opatrenia týkajúce sa uskladňovania energie, zavádzania obnoviteľných zdrojov energie, podpory vlastnej spotreby a energetickej efektívnosti. Očakáva sa, že opatrenia budú riešiť odporúčania pre Španielsko na roky 2019, 2020 a 2021 týkajúce sa zelenej transformácie, digitálnej transformácie, sociálnej a územnej súdržnosti, inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu a politík pre budúcu generáciu.

(36) Pokiaľ ide o spoločnú prioritu spočívajúcu v sociálnej a hospodárskej odolnosti vrátane Európskeho piliera sociálnych práv, plán zahŕňa reformy, napríklad modernizáciu aktívnych politík trhu práce, s cieľom posilniť španielsky trh práce a riešiť významné štrukturálne výzvy vrátane vysokej miery štrukturálnej nezamestnanosti a nezamestnanosti mladých ľudí, nadmerného počtu dočasných pracovných zmlúv, nízkej miery zamestnanosti a hospodárskej a sociálnej nerovnosti. Opatrenia reagujú na odporúčania pre Španielsko na roky 2019 a 2020 týkajúce sa fungovania trhu práce vrátane rámca pre pracovné zmluvy, nelegálnej práce, aktívnych politík trhu práce, stimulov na prácu a účasti na trhu práce.

(37) Pokiaľ ide o spoločnú prioritu spočívajúcu v energetickej bezpečnosti, plán zahŕňa reformu na podporu rozvoja riešení na uskladňovanie energie. Okrem toho plán zahŕňa opatrenia na zavádzanie uskladňovania energie spustením podporných a investičných iniciatív na rozvoj veľkokapacitných úložísk a na podporu uskladňovania na strane odberateľa, ktoré je integrované na odvetvovej úrovni. Cieľom opatrení je riešiť odporúčania pre Španielsko na roky 2019, 2020, 2022 a 2023 týkajúce sa znižovania závislosti od fosílnych palív, a to urýchlením zavádzania energie z obnoviteľných zdrojov so zameraním na investície do zelenej a digitálnej transformácie.

(38) Pokiaľ ide o spoločnú prioritu spočívajúcu v obranných spôsobilostiach, plán nezahŕňa ďalšie reformy ani investície.

(39) V pláne sa uvádzajú informácie o súlade a vo vhodných prípadoch o komplementarite s plánom obnovy a odolnosti Španielska. V pláne sa stručne uvádza, že reformy a investície zahrnuté v pláne reagujú na hlavné výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra a riešia sa nimi spoločné priority Únie, pričom plynulo nadväzujú na opatrenia prijaté v pláne obnovy a odolnosti.

(40) V pláne sa uvádza prehľad potrieb Španielska v oblasti verejných investícií z hľadiska spoločných priorít EÚ. V súvislosti so spravodlivou zelenou a digitálnou transformáciou sa v pláne zdôrazňuje potreba investícií do energetickej efektívnosti, zavádzania energie z obnoviteľných zdrojov, elektrifikácie, uskladňovania energie, obehového hospodárstva a odolnosti vo všetkých hospodárskych odvetviach, ako aj do vyspelých technológií, ako je umelá inteligencia a analýza údajov, a do zlepšenia digitálnej konektivity v celej krajine. V súvislosti so sociálnou a hospodárskou odolnosťou sa v pláne zdôrazňuje potreba investícií do inkluzívneho a udržateľného rastu prostredníctvom modernizácie vzdelávania, zvýšenia zamestnateľnosti, posilnenia systémov sociálnej ochrany, podpory MSP zdrojmi a financovaním a zvýšenia konkurencieschopnosti na vnútroštátnej úrovni aj na úrovni EÚ. V súvislosti s energetickou bezpečnosťou sa v pláne zdôrazňuje potreba znížiť závislosť od fosílnych palív prostredníctvom investícií zameraných na rozvoj energetickej infraštruktúry a na zlepšenie efektívnosti vo všetkých odvetviach. V súvislosti s budovaním obranných spôsobilostí sa v pláne zdôrazňuje dodržiavanie záväzkov v rámci NATO zo strany Španielska.

Záver posúdenia Komisie

(41) Komisia celkovo zastáva názor, že plán Španielska spĺňa požiadavky nariadenia (EÚ) 2024/1263.

CELKOVÝ ZÁVER RADY

(42) Rada víta strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Španielska a domnieva sa, že jeho úplné vykonávanie by prispelo k zabezpečeniu zdravých verejných financií a podpore udržateľnosti verejného dlhu, ako aj udržateľného a inkluzívneho rastu.

(43) Rada berie na vedomie posúdenie plánu zo strany Komisie. Rada však vyzýva Komisiu, aby predložila svoje posúdenie budúcich plánov v samostatnom dokumente, ktorý neobsahuje odporúčania Komisie na odporúčania Rady.

(44) Rada berie na vedomie posúdenie Komisie týkajúce sa trajektórie vývoja čistých výdavkov a hlavných makroekonomických predpokladov v pláne, a to aj vo vzťahu k predchádzajúcim usmerneniam Komisie, ako aj dôsledky trajektórie vývoja čistých výdavkov plánu pre deficit verejných financií a verejný dlh. Rada berie na vedomie posúdenie Komisie, že makroekonomické a fiškálne predpoklady, hoci sa v niektorých prípadoch líšia od predpokladov Komisie, vrátane zohľadnenia aktualizovaných makroekonomických a fiškálnych údajov, sú celkovo riadne odôvodnené a podložené spoľahlivými hospodárskymi argumentmi. Rada berie na vedomie širokú fiškálnu stratégiu plánu a riziká ohrozujúce výhľad, ktoré by mohli ovplyvniť naplnenie makroekonomického scenára a východiskové predpoklady a plnenie trajektórie vývoja čistých výdavkov plánu. Rada predovšetkým berie na vedomie, že makroekonomická prognóza, z ktorej plán na roky 2025 a 2026 vychádza, zodpovedá oficiálnym projekciám, ktoré schválila španielska nezávislá fiškálna rada (AIReF), a berie na vedomie, že podľa posúdenia Komisie je celkový priemerný rast deflátora HDP počas celého prognózovaného obdobia (2025 – 2041) v pláne o niečo nižší než podľa predpokladov Komisie. Rada víta to, že plán prerokoval parlament. Rada tiež konštatuje, že geopolitické riziká môžu vyvíjať tlak na výdavky na obranu.

(45) Rada očakáva, že Španielsko bude pripravené upraviť svoju fiškálnu stratégiu podľa potreby s cieľom zabezpečiť dodržanie trajektórie vývoja čistých výdavkov. Rada sa rozhodla pozorne monitorovať hospodársky a fiškálny vývoj vrátane vývoja, z ktorého vychádza scenár plánu.

(46) Rada sa domnieva, že ďalšie rokovania s cieľom dosiahnuť spoločnú dohodu o vplyvoch kumulatívnych mier rastu čistých výdavkov na každoročný dohľad by sa mali uskutočniť včas pred ďalším kolom fiškálneho dohľadu.

(47) Rada schvaľuje súbor reformných a investičných záväzkov, ktoré Španielsko predložilo vo svojom strednodobom pláne, ktorý opodstatňuje predĺženie obdobia úprav, a víta úsilie o vyčíslenie vplyvu na rast a fiškálnu udržateľnosť. Rada súhlasí s Komisiou, že súbor reformných a investičných záväzkov, ktorý predložilo Španielsko, odôvodňuje predĺženie obdobia úprav zo 4 na 7 rokov. Rada berie na vedomie posúdenie Komisie, v ktorom sa poukazuje na úplné splnenie kritérií uvedených v článku 14, a to aj s prihliadnutím na prechodné ustanovenie článku 36 ods. 1d nariadenia (EÚ) 2024/1263, súborom reforiem a investícií, ktoré toto predĺženie opodstatňujú. Rada berie na vedomie posúdenie Komisie, v ktorom sa uvádza, že reformné a investičné záväzky by mali udržateľným spôsobom zlepšiť rastový potenciál a odolnosť hospodárstva a podporiť fiškálnu udržateľnosť. Rada odporúča Španielsku, aby v plnej miere vykonalo súbor reformných a investičných záväzkov s cieľom zachovať predĺženie obdobia úprav.

(48) Rada berie na vedomie opis Komisie týkajúci sa reforiem a investičných potrieb a zámerov, okrem posúdenia súboru reformných a investičných záväzkov, ktoré opodstatňujú predĺženie obdobia úprav a reagujú na hlavné výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra, a zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť realizáciu takýchto reforiem a investícií. Rada na základe správ predložených Komisiou posúdi takéto reformy a investície a bude monitorovať ich vykonávanie v rámci európskeho semestra.

(49) Rada so záujmom očakáva výročnú správu Španielska o pokroku, ktorá bude obsahovať najmä informácie o pokroku pri implementácii trajektórie vývoja čistých výdavkov stanovenej Radou, uskutočňovaní širších reforiem a investícií v kontexte európskeho semestra a v príslušných prípadoch pri uskutočňovaní súboru reforiem a investícií, ktoré toto predĺženie obdobia úprav opodstatňujú.

(50) V súlade s článkom 17 nariadenia (EÚ) 2024/1263 by Rada mala Španielsku odporučiť trajektóriu vývoja čistých výdavkov, ako sa stanovuje v pláne, a mala by schváliť súbor reforiem a investícií, ktoré opodstatňujú predĺženie obdobia fiškálnych úprav na sedem rokov.

TÝMTO ODPORÚČA Španielsku:

1. zabezpečiť, aby rast čistých výdavkov nepresiahol maximálne hodnoty stanovené v prílohe I k tomuto odporúčaniu.

2. Implementovať v stanovených lehotách súbor reforiem a investícií, ktoré opodstatňujú predĺženie obdobia fiškálnych úprav na 7 rokov, ako sa stanovuje v prílohe II k tomuto odporúčaniu.

V Bruseli 21. januára 2025

Za Radu

predseda

A. DOMAŃSKI

PRÍLOHA I

Maximálne miery rastu čistých výdavkov
(ročná a kumulatívna miera rastu, v nominálnom vyjadrení)

Španielsko

Roky		2025	2026	2027	2028
Miera rastu (%)	ročná	3,7	3,5	3,2	3,0
	kumulatívna (*)	9,2	13,0	16,6	20,1

(*) Kumulatívna miera rastu sa vypočíta vo vzťahu k základnému roku 2023. Kumulatívna miera rastu sa používa pri ročnom monitorovaní súladu ex post na kontrolnom účte.

PRÍLOHA II

Súbor reforiem a investícií, ktoré opodstatňujú predĺženie obdobia úprav na 7 rokov

Španielsko

	Hlavný cieľ	Opis a načasovanie kľúčových krokov	Ukazovateľ/ukazovatele monitorovania
Daňová reforma (opatrenie plánu obnovy a odolnosti – C28.R3.388 a doplnenie opatrenia plánu obnovy a odolnosti)	Nadobudnutie účinnosti daňových reforiem zameraných na zvýšenie príjmov verejnej správy a modernizáciu daňového systému.	Krok č. 1: Do 3. štvrťroka 2023 splnenie míľnika 388 španielskeho plánu obnovy a odolnosti spočívajúceho v trvalom zvýšení príjmov verejnej správy o 0,3 % HDP. Krok č. 2: Do 4. štvrťroka 2025 splnenie ďalšieho trvalého zvýšenia príjmov o 0,1 % HDP v horizonte do 4. štvrťroka 2028, čo bude kumulatívne tvoriť 0,4 % HDP do 4. štvrťroka 2028. Krok č. 3: Do 4. štvrťroka 2028 predloženie správy preukazujúcej trvalé zvýšenie príjmov v rokoch 2024 až 2028.	Krok č. 1: Uspokojivé splnenie míľnikov C28.R3.M388 španielskeho plánu obnovy a odolnosti. Pri posudzovaní súladu sa nezohľadňujú príjmy vyplývajúce z nezmenenej štruktúry dane z príjmu fyzických osôb v rokoch 2020 až 2028. Krok č. 2: Výročná monitorovacia správa ministerstva financií o fiškálnom vplyve opatrení na strane príjmov. Pri posudzovaní splnenia cieľa 0,4 % HDP možno zohľadniť akékoľvek zvýšenie príjmov vyplývajúce z nezmenenej štruktúry dane z príjmu fyzických osôb v rokoch 2025 až 2028, a to až do výšky 0,1 % HDP. Pri posudzovaní súladu sa nezohľadňujú príjmy vyplývajúce z nezmenenej štruktúry dane z príjmu fyzických osôb v rokoch 2020 až 2024. Krok č. 3: Predloženie správy preukazujúcej trvalé zvýšenie príjmov o 0,4 % HDP v súlade s krokom č. 2.
Reforma daňových výhod (Doplnenie opatrenia plánu obnovy a odolnosti C28.R2.M386)	Nadobudnutie účinnosti daňových reforiem zameraných na zvýšenie príjmov verejnej správy a modernizáciu daňového systému.	Do 4. štvrťroka 2025 splnenie míľnika 386 spočívajúceho v trvalom zvýšení príjmov verejnej správy najmenej o 0,1 % HDP.	Uspokojivé splnenie míľnika C28.R2.M386 španielskeho plánu obnovy a odolnosti.

	Hlavný cieľ	Opis a načasovanie kľúčových krokov	Ukazovateľ/ukazovatele monitorovania
Preskúmania výdavkov (Doplnenie opatrenia plánu obnovy a odolnosti C29.R1)	Posilnenie hodnotenia verejných výdavkov	Krok č. 1: Do 4. štvrťroka 2021 má Rada ministrov schváliť nový cyklus preskúmaní výdavkov (2022 – 2026), ktorými bude poverená rada AIReF. Krok č. 2: Do 4. štvrťroka 2026 má ministerstvo financií prijať nový cyklus, v ktorom sa predpokladá intervencia v prípade každej oblasti výdavkov v časovom rámci plánu. Krok č. 3: Do 2. štvrťroka 2027 prijatie reforiem vyplývajúcich z dokončených a prebiehajúcich preskúmaní výdavkov a trvalé zníženie ročných výdavkov do roku 2028 aspoň o 0,1 % HDP, čo prispeje k udržateľnosti verejných financií. Krok č. 4: Do 1. štvrťroka 2028 bude zverejňovanie výročnej monitorovacej správy ministerstvom financií o vykonávaní preskúmaní verejných výdavkov obsahovať posúdenie skutočných ročných úspor výdavkov od roku 2025 dosiahnutých vďaka realizácii opatrení prijatých v nadväznosti na preskúmania výdavkov. V správe sa má preukazovať dosiahnutie trvalých ročných úspor do roku 2028 na úrovni aspoň 0,1 % HDP pri nezmenenej politike.	Krok č. 1: Ustanovenie dohody Rady ministrov o nadobudnutí jej platnosti. Krok č. 2: Vypracovanie plánu hodnotenia ministerstvom financií. Súčasný (2022 – 2026) a nový cyklus preskúmaní výdavkov by sa vzťahovali na oblasť výdavkov na úrovni 10 % výdavkov pridelených na politiky v priamej zodpovednosti ústrednej štátnej správy. Krok č. 3: Nadobudnutie účinnosti príslušných opatrení a kópia posúdenia ich vplyvu, v ktorom sa odôvodňujú očakávané trvalé ročné a kumulatívne úspory, ktoré sa majú dosiahnuť v príslušných rozpočtových riadkoch do roku 2031 v porovnaní s prognózami výdavkov pri nezmenenej politike v tých istých rozpočtových riadkoch. Krok č. 4: Zverejnenie výročnej monitorovacej správy vypracovanej ministerstvom financií. Správa má takisto poukazovať na prijatie aspoň jedného opatrenia za každú oblasť výdavkov prispievajúceho k udržateľnosti verejných financií.

	Hlavný cieľ	Opis a načasovanie kľúčových krokov	Ukazovateľ/ukazovatele monitorovania
Nadobudnutie účinnosti zákona o **boji proti daňovým únikom a podvodom** (existujúce opatrenie plánu obnovy a odolnosti – C27.R1. M376)	Cieľom tejto reformy je modernizovať španielsky daňový systém, aby sa zabezpečila daňová spravodlivosť a zvýšila efektívnosť výberu daní.	Do 2. štvrťroka 2022 nadobudnutie účinnosti zákona o boji proti daňovým únikom a podvodom („*Ley de medidas de prevención y lucha contra el fraude fiscal*“), ktorým sa: — rozširuje okruh transakcií, pri ktorých sú elektronické platby povinné (podniky a odborníci), a stanovujú sa zákonné limity pre platby v hotovosti — aktualizuje zoznam daňových rajov podľa kritérií transparentnosti, nezdanenia a škodlivých daňových režimov — zavádzajú zmeny pravidiel pre zoznam osôb s daňovými nedoplatkami — zavádza zákaz „softvéru na dvojaké použitie“ — zavádza referenčná hodnota základu dane pri zdaňovaní nehnuteľností.	Uspokojivé splnenie príslušného míľnika 376 plánu obnovy a odolnosti (C27.R1).
Lepšia právna regulácia a podnikateľské prostredie (existujúce opatrenie plánu obnovy a odolnosti – C13.R1.M190, M191)	Cieľom reformy je zlepšiť rámec, v ktorom sa uskutočňuje hospodárska činnosť, a to zabezpečením lepšej právnej regulácie a podnikateľského prostredia, ktoré uľahčujú zakladanie podnikov a ich rast a v prípade potreby ich reštrukturalizáciu.	Krok č. 1: Do 2. štvrťroka 2022 nadobudnutie účinnosti reformy „zákona o insolvenčnom konaní“. Krok č. 2: Do 4. štvrťroka 2022 nadobudnutie účinnosti nového „zákona o zakladaní podnikov a ich raste“ s cieľom zjednodušiť postupy zakladania podniku a podporiť diverzifikované zdroje financovania pre rast podnikov.	Uspokojivé splnenie príslušných míľnikov 190 a 191 plánu obnovy a odolnosti (C13. R1).

	Hlavný cieľ	Opis a načasovanie kľúčových krokov	Ukazovateľ/ukazovatele monitorovania
Regulačný rámec na **podporu výroby energie z obnoviteľných zdrojov** (existujúce opatrenie plánu obnovy a odolnosti – C7.R1.M102, M103, M104, M105, T106, T107)	Cieľom tohto opatrenia je posilniť regulačný rámec na podporu výroby energie z obnoviteľných zdrojov s cieľom zvýšiť istotu a podporiť súkromné investície do energie z obnoviteľných zdrojov, odstrániť prekážky pri zavádzaní obnoviteľných zdrojov energie a zlepšiť ich integráciu do životného prostredia, elektrizačnej sústavy a do rôznych odvetví.	Krok č. 1: Do 4. štvrťroka 2020 — nadobudnutie účinnosti kráľovského zákonného dekrétu 23/2020 (energetické opatrenia) — nadobudnutie účinnosti kráľovského dekrétu 960/2020 (hospodársky režim pre energiu z obnoviteľných zdrojov) — nadobudnutie účinnosti kráľovského dekrétu 1183/2020 (pripojenie obnoviteľných zdrojov energie do elektrizačnej sústavy) Krok č. 2: Do 2. štvrťroka 2021 nadobudnutie účinnosti zákona o zmene klímy a energetickej transformácii. Krok č. 3: Do 4. štvrťroka 2023 — dodatočná výrobná kapacita v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov (najmenej 6 000 MW) – kumulatívna dodatočná kapacita v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov inštalovaná v Španielsku (najmenej 6 000 MW).	Uspokojivé splnenie príslušných míľnikov 102, 103, 104, 105 a cieľov 106 a 107 plánu obnovy a odolnosti (C7.R1).
Digitálna transformácia vzdelávania (existujúce opatrenie plánu obnovy a odolnosti – C19.I2.M289, M290, T291)	Zlepšiť prístup k digitálnemu vzdelávaniu poskytovaním prenosných zariadení študentom zo zraniteľných skupín v školách. Vybaviť triedy interaktívnymi digitálnymi systémami, ktoré umožnia dištančné a kombinované učenie sa, podporiť prípravu alebo revíziu digitálnej stratégie a digitálnu odbornú prípravu učiteľov	Krok č. 1: Do 4. štvrťroka 2021 schválenie programu na vybavenie verejných a verejne dotovaných škôl digitálnymi nástrojmi. Krok č. 2: Do 4. štvrťroka 2025 — dokončenie opatrení na digitálnu transformáciu vzdelávania vrátane prípravy alebo revízie digitálnych stratégií najmenej v 22 000 školách a digitálnej odbornej prípravy 70 000 učiteľov Poskytovanie prepojených digitálnych zariadení vo verejných a verejne dotovaných školách na preklenutie „digitálnej priepasti“ a vybavenie minimálne 240 000 tried	Uspokojivé splnenie príslušných míľnikov 289, 290 a cieľa 291 plánu obnovy a odolnosti (C19.I2).

	Hlavný cieľ	Opis a načasovanie kľúčových krokov	Ukazovateľ/ukazovatele monitorovania
Duálne odborné vzdelávanie (nové opatrenie)	Podporovať odbornú prípravu na pracovisku pre študentov v rámci odborného vzdelávania	Krok č. 1: Do 4. štvrťroka 2027 dokončiť informačnú kampaň, ktorá osloví aspoň 60 % všetkých študentov, ktorí majú v úmysle nastúpiť na odborné vzdelávanie alebo ktorí v posledných šiestich mesiacoch nastúpili na iné ako duálne odborné vzdelávanie, a budovanie kapacít na poskytovanie odborného vzdelávania v prípade všetkých spoločností, ktoré majú záujem poskytovať duálne odborné vzdelávanie. Krok č. 2: Do 4. štvrťroka 2028 predložiť monitorovaciu správu preukazujúcu, že aspoň 80 % všetkých študentov odborného vzdelávania v prvom polroku 2028 je zapísaných na duálne odborné vzdelávanie	Krok č. 1: Vypracovať správu o rozsahu a dosahu informačnej kampane a činnosti budovania kapacít. Krok č. 2: Kópia monitorovacej správy.
Zavedenie schémy 20 (nové opatrenie)	Vytvorenie nového spoločného rámca, ktorým sa odstránia rozdiely v administratívnych požiadavkách medzi autonómnymi spoločenstvami a miestnymi subjektmi a zároveň skrátia postupy s cieľom podporiť podnikateľskú činnosť.	Krok č. 1: Do 4. štvrťroka 2025 schválenie odvetvového posúdenia vplyvu na (viac)odvetvovej konferencii(-ách) (v spolupráci s autonómnymi spoločenstvami a mestskými zastupiteľstvami), v ktorom sa vymedzia prioritné oblasti, kde je potrebná štandardizácia a zjednodušenie postupov naprieč regionálnymi a miestnymi orgánmi. Krok č. 2: Do 2. štvrťroka 2026 zverejnenie strategického plánu pre odvetvové konferencie, ktorý sa schváli na (viac)odvetvovej(-ých) konferencii(-ách) a v ktorom sa uvádzajú ročné opatrenia, zodpovední aktéri a monitorovacie ukazovatele s lehotou na úplné vykonanie do roku 2027. Krok č. 3: Do 4. štvrťroka 2027 zverejnenie správy o monitorovaní vykonávania strategického plánu, v ktorej sa navrhujú nápravné opatrenia v prípade odchýlok. V správe by sa mal posúdiť aj vplyv opatrení, ktoré už boli vykonané v predchádzajúcich rokoch.	Krok č. 1: Odkaz na zverejnené odvetvové posúdenie vplyvu, ktoré bolo schválené na (viac)odvetvovej(-ých) konferencii(-iách). Krok č. 2: Odkaz na uverejnený strategický plán, ktorý bol schválený na (viac)odvetvovej (-ých) konferencii(-iách). Krok č. 3: Odkaz na uverejnenú správu.

	Hlavný cieľ	Opis a načasovanie kľúčových krokov	Ukazovateľ/ukazovatele monitorovania
Elektronická faktúra (nové opatrenie)	Vývoj povinného systému elektronickej fakturácie medzi podnikmi. Zavedenie bezpečnejšieho a efektívnejšieho systému elektronickej fakturácie medzi podnikmi s cieľom skrátiť priemernú lehotu splatnosti a obmedziť daňové podvody.	Krok č. 1: Do 4. štvrťroka 2026 nadobudnutie účinnosti kráľovského dekrétu, ktorým sa stanovujú technické a informačné požiadavky systému. Krok č. 2: Do 1. štvrťroka 2027 zriadenie platformy pre elektronické faktúry, ktorú bude spravovať daňová agentúra a ktorá bude poskytovať základné bezplatné služby všetkým spoločnostiam a odborníkom, ktorí ju budú chcieť využívať.	Krok č. 1: Nadobudnutie účinnosti kráľovského dekrétu. Krok č. 2: Kópia dokumentu *„acta de recepción“* vzťahujúceho sa na platformu pre elektronické faktúry.
Opatrenia na zlepšenie **riadenia dočasného zdravotného postihnutia** (nové opatrenie)	Zlepšiť riadenie dávok pri dočasnej pracovnej neschopnosti v prípade bežných nepredvídaných výdavkov s cieľom znížiť výdavky pre všetky orgány verejnej správy	Krok č. 1: Do 4. štvrťroka 2025 podpísanie a nadobudnutie platnosti dohôd o partnerstve medzi ministerstvami zdravotníctva autonómnych spoločenstiev, vzájomnými spoločnosťami a orgánom pre sociálne zabezpečenie.	Krok č. 1: Podpísanie a nadobudnutie platnosti dohôd o partnerstve.
Zjednodušenie systému **potvrdzovania diplomov** (nové opatrenie)	Uľahčenie uznávania odbornej kvalifikácie a zručností (s osobitným zreteľom na vysokoškolské vzdelanie) obyvateľov narodených v zahraničí s cieľom zvýšiť ich produktivitu a prínos k hospodárskemu rastu	Krok č. 1: Do 4. štvrťroka 2025 nadobudnutie účinnosti právnych predpisov, v ktorých sa podrobne upravia zjednodušené postupy uznávania kvalifikácie obyvateľov narodených v zahraničí. Krok č. 2: Do 4. štvrťroka 2028 posúdenie monitorovania vykonávania reformy. Správa by mala obsahovať kľúčové ukazovatele ako celkový počet žiadostí spracovaných v rámci zjednodušeného systému a priemerný čas spracovania žiadostí o potvrdenie.	Krok č. 1: Nadobudnutie účinnosti právnych predpisov, ktoré uľahčia uznávanie odbornej kvalifikácie obyvateľov narodených v zahraničí. Krok č. 2: Uverejnenie hodnotiacej správy
Reforma **systému pracovných víz a víz pri hľadaní zamestnania** (nové opatrenie)	Uľahčenie legálneho vstupu migrantov, ktorí pracujú, resp. hľadajú si prácu, s cieľom zvýšiť produktivitu pracovnej sily migrantov	Krok č. 1: Do 4. štvrťroka 2024 nadobudnutie účinnosti kráľovského dekrétu, ktorým sa upravujú pracovné víza a víza pri hľadaní zamestnania pre migrantov.	Krok č. 1: Nadobudnutie účinnosti kráľovského dekrétu, ktorým sa upravujú pracovné víza a víza pri hľadaní zamestnania pre migrantov.

	Hlavný cieľ	Opis a načasovanie kľúčových krokov	Ukazovateľ/ukazovatele monitorovania
Projekt Viedeň (nové opatrenie)	Zvýšenie ponuky cenovo dostupného bývania	Krok č. 1: Do 4. štvrťroka 2025 vyhlásenie ponukových konaní s cieľom poskytnúť súkromným predkladateľom verejné pozemky na výstavbu cenovo dostupných obytných jednotiek. Krok č. 2: Do 2. štvrťroka 2026 posúdenie monitorovania vykonávania reformy. V správe by sa mal opisovať vývoj a vplyv projektu a mala by obsahovať kľúčové ukazovatele, ako sú plánované domy, ktoré sa majú postaviť, a celkový počet jednotiek verejných pozemkov prevedených na súkromných predkladateľov.	Krok č. 1: Odkaz na zverejnenie výzvy na predkladanie ponúk. Krok č. 2: Zverejnenie hodnotiacej správy.
Nadobudnutie účinnosti novely zákona č. 14/2011 o vede, technológiách a inováciách (existujúce opatrenie plánu obnovy a odolnosti – C17.R1.254)	Posilnenie regulačného rámca pre oblasť vedy, technológií a inovácií s cieľom zlepšiť riadenie a koordináciu tohto sektora, vytvoriť atraktívnu vedeckú kariéru a zlepšiť prenos poznatkov z výskumu do aplikovaných výrobkov/služieb pre spoločnosť.	Krok č. 1: Do 2. štvrťroka 2022 nadobudnutie účinnosti novely zákona o vede, technológiách a inováciách, ktorou sa zlepšuje koordinácia medzi rôznymi úrovňami riadenia politík v oblasti vedy, výskumu a inovácií, posilňuje riadenie a koordinácia španielskeho systému v oblasti vedy a inovácií, zavádza sa nová vedecká kariéra a zlepšuje sa prenos poznatkov.	Krok č. 1: Uspokojivé splnenie príslušného míľnika 254 plánu obnovy a odolnosti (C17. R1).

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/643/oj